ОТЗЫВ

На диссертацию Ажимгереевой Алтынай Булатовны на тему «Разработка системы управления рисками в деятельности высших учебных заведений Республики Казахстан, в соответствии с международным классификатором стандартов», предоставленной на соискание степени доктора философии (PhD) по образовательной программе 8D07501 – «Стандартизация и управление качеством продукции»

Современная система высшего образования Республики Казахстан функционирует в условиях динамично меняющейся внешней среды, характеризующейся цифровой трансформацией, глобализацией научно-образовательного пространства, ужесточением конкуренции, сокращением бюджетного финансирования и ростом требований к качеству образовательных услуг. Эти факторы обуславливают появление новых рисков и усиление существующих угроз, способных негативно повлиять на устойчивость и эффективность деятельности высших учебных заведении. Особую актуальность данное направление приобретает в контексте реализации Послания Президента Республики Казахстан К.К. Токаева от 8 сентября 2025 года где особо отмечено, что «В условиях перехода к экономике знаний важно интегрировать управление наукой, образованием и инновациями». Достижение этой цели невозможно без внедрения эффективных механизмов управления рисками, которые обеспечивают устойчивость научно-образовательной среды, минимизируют последствия неблагоприятных событий и позволяют рационально использовать ресурсы высших учебных заведениях. В связи с вышесказанным, считаю, что работа диссертанта посвящена актуальной теме.

Диссертация Ажимгереевой А.Б., выполненная на тему «Разработка системы управления рисками в деятельности высших учебных заведений Республики Казахстан, в соответствии с международным классификатором стандартов», посвящена разработке методики и проекта стандарта организации по управлению рисками в высшем учебном заведении на основе международных стандартов ISO 31000:2018, IEC 31010:2019.

Полученные диссертантом теоретические и практические результаты позволяют сделать вывод о высокой квалификации автора, способного глубоко осмысливать, анализировать предмет исследования. В ходе исследования диссертантом проведен анализ современного состояния нормативной базы, текущее состояние управления рисками в высших учебных заведениях Республики Казахстан, применены современные методы анализа рисков, разработана методика по управлению рисками в высшем учебном заведении, разработан нормативный документ (проект стандарта организации).

По поставленным задачам и степени их выполнения, по объему выполненных эмпирических методов, анализу их результатов, обобщению и

формулированию научных положений работу можно считать соответствующей по образовательной программе 8D07501 – «Стандартизация и управление качеством продукции».

К ценностям представленной работы следует отнести разработанную систему по управлению рискам в деятельности высших учебных заведениях, которое позволило сформировать единые принципы идентификации, оценки и мониторинга рисков, повысить эффективность управленческих решений и снизить вероятность критических событий в деятельности высших учебных заведениях.

Достоверность полученных результатов, большая база по управлению рисками, предложенная новая методика, которая предназначена для деятельности высших учебных заведении свидетельствует научную и практическую ценность полученных в работе результатов.

В диссертации Ажимгереевой А.Б., использовано более 100 источников зарубежной и отечественной литературы, позволившей глубоко и разносторонне провести исследование. Автором разработана система управления рисками в деятельности высших учебных заведениях Республики Казахстан, основанной на международных и национальных стандартах, обеспечивающей повышение устойчивости, качества и конкурентоспособности высших учебных заведении.

В целом диссертационная работа Ажимгереевой А.Б. выполнена на высоком научном уровне, является завершенным и самостоятельным трудом, и может быть рекомендована к защите на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности по образовательной программе 8D07501 – «Стандартизация и управление качеством продукции».

Зарубежный научный консультант:
Доктор технических наук, профессор
Исследовательской школы
физики высокоэнергетических
процессов Томского
политехнического университета

Юрченко Алексей
Васильевич

Подпись Юрченко Алексея
Васильевна заверяю
И.о. Ученый секретарь
Национального исследовательского
Томского политехнического университета

Новикова Валерия
Дмитриевна

«Стандарттардың халықаралық жіктеуішіне сәйкес Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарының қызметінде тәуекелдерді басқару жүйесін әзірлеу» тақырыбындағы, 8D07501 – «Стандарттау және өнім сапасын басқару» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға ұсынылған Ажимгереева Алтынай Булатовнаның диссертациялық жұмысына

ПІКІР

Қазақстан Республикасының қазіргі жоғары білім беру жүйесі цифрлық трансформациямен, ғылыми-білім беру кеңістігінің жаһандануымен, бәсекелестіктің күшеюімен, бюджеттік қаржыландыру көлемінің қысқаруымен және білім беру қызметтерінің сапасына қойылатын талаптардың артуымен сипатталатын үнемі өзгеріп отыратын сыртқы орта жағдайында жұмыс істеуде. Аталған факторлар жоғары оқу орындарының тұрақтылығы мен қызмет тиімділігіне теріс әсер етуі мүмкін жаңа тәуекелдердің пайда болуына және қолданыстағы қауіптердің күшеюіне алып келеді. Бұл бағыттың өзектілігі Қазақстан Республикасы Президенті Қ.К. Тоқаевтың 2025 жылғы 8 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауында ерекше атап өтілген «Білім экономикасына көшу жағдайында ғылымды, білім беруді және инновацияларды басқаруды ықпалдастыру маңызды» деген тұжырыммен де айқындалады. Бұл мақсатқа қол жеткізу ғылыми-білім беру ортасының тұрақтылығын қамтамасыз ететін, қолайсыз жағдайлардың салдарын барынша азайтатын және жоғары оқу орындарының ресурстарын ұтымды пайдалануға мүмкіндік беретін тиімді тәуекелдерді басқару тетіктерін енгізусіз мүмкін емес. Осыған байланысты диссертациялық жұмыстың тақырыбы өзекті әрі маңызды деп есептеймін.

Ажимгереева А.Б.-ның «Стандарттардың халықаралық жіктеуішіне сәйкес Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарының қызметінде тәуекелдерді басқару жүйесін әзірлеу» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы ISO 31000:2018 және IEC 31010:2019 халықаралық стандарттары негізінде жоғары оқу орнында тәуекелдерді басқару жөніндегі әдістеме мен ұйым стандартының жобасын әзірлеуге арналған.

Ізденуші алған теориялық және практикалық нәтижелер автордың зерттеу нысанын терең пайымдап, жан-жақты талдай алатын жоғары біліктілігін көрсетеді. Зерттеу барысында диссертант нормативтік-құқықтық базаның қазіргі жай-күйіне, Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындарындағы тәуекелдерді басқарудың ағымдағы жағдайына талдау жүргізген, тәуекелдерді талдаудың заманауи әдістерін қолданған, жоғары оқу орнында тәуекелдерді басқару әдістемесін әзірлеген және нормативтік құжатты (ұйым стандартының жобасын) дайындаған.

Қойылған міндеттердің орындалу деңгейін, жүргізілген эмпирикалық зерттеулер көлемін, алынған нәтижелерді талдауын, оларды жүйелеуін және ғылыми тұжырымдарды қалыптастыруын ескере отырып, аталған диссертациялық жұмысты 8D07501 – «Стандарттау және өнім сапасын

басқару» білім беру бағдарламасының талаптарына сәйкес келеді деп есептеймін.

Ұсынылған жұмыстың маңызды құндылықтарының бірі – жоғары оқу орындарының қызметінде тәуекелдерді басқару жүйесінің әзірленуі болып табылады. Аталған жүйе тәуекелдерді сәйкестендірудің, бағалаудың және мониторингтеудің бірыңғай қағидаттарын қалыптастыруға, басқарушылық шешімдердің тиімділігін арттыруға және жоғары оқу орындарының қызметіндегі сыни оқиғалардың туындау ықтималдығын төмендетуге мүмкіндік береді.

Алынған нәтижелердің сенімділігі, тәуекелдерді басқару саласындағы ауқымды зерттеу базасы, сондай-ақ жоғары оқу орындарының қызметіне арналған жаңа әдістеменің ұсынылуы жұмыста алынған нәтижелердің ғылыми және практикалық құндылығын айғақтайды.

Ажимгереева А.Б.-ның диссертациялық жұмысында шетелдік және отандық әдебиеттердің 100-ден астам дереккөзі пайдаланылған, бұл зерттеуді терең әрі жан-жақты жүргізуге мүмкіндік берген. Автор Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындарының қызметіне арналған, халықаралық және ұлттық стандарттарға негізделген тәуекелдерді басқару жүйесін әзірлеген. Бұл жүйе жоғары оқу орындарының тұрақтылығын, білім беру сапасын және бәсекеге қабілеттілігін арттыруды қамтамасыз етеді.

Жалпы алғанда, Ажимгереева А.Б.-ның диссертациялық жұмысы жоғары ғылыми деңгейде орындалған, аяқталған әрі дербес ғылыми еңбек болып табылады және 8D07501 – «Стандарттау және өнім сапасын басқару» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынылуы мүмкін.

Шетелдік ғылыми кеңесші:
Техника ғылымдарының докторы, профессор,
Томск политехникалық университетінің
Жоғары энергиялы процестер физикасын
зерттеу мектебінің профессоры қолы Юрченко Алексей Васильевич

Юрченко Алексей Васильевичтің
қолын растаймын
Томск ұлттық зерттеу
политехникалық университеті
Ғылыми хатшысының
міндетін атқарушы қолы Новикова Валерия Дмитриевна
Мөр
Ресей Федерациясының Ғылым және жоғары білім министрлігі
Жоғары білім берудің федералдық мемлекеттік автономды білім беру мекемесі «Томск ұлттық зерттеу политехникалық университеті»

Текст документа с русского языка на казахский язык переведен мною переводчиком Лямбековой Айым Кенжегулкызы

Республика Казахстан, г. Астана

Семнадцатое июня две тысячи двадцать шестого года

Я, Абеева Даяна Евгеньевна, нотариус нотариального округа города Астана, государственная лицензия №21034517, выдана 30.12.2021 года Министерством юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи, сделанной переводчиком Лямбековой Айым Кенжегулкызы. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за №847
Взыскано: Согласно ст.611 НК РК и ст.30-1 Закона РК «О нотариате»
Нотариус: ____________________________

ST64070862606171506O2S85210A

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия